

До: д-р Зоран Трајчевски, директор
на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

Примено: Pranuar:		27.03.2025	
Орг. Един. Nj.org.	Број: / Numer:	Прилог: Shtojce:	Вредност: Vlera:
10	1372/1		

Врз основа на член 28 Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 42/20, 77/21, 154/23, 55/24 и 193/24), се доставува:

ПИСМЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ИЗВРШЕН ПРОГРАМСКИ НАДЗОР

1. Вид надзор: Редовен;
2. Субјект на надзорот: Трговско радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип;
3. Период опфатен со надзорот: 4 март 2025 година;
4. Датум на извршување на надзорот: 27 март 2025 година;
5. Предмет на надзорот:
 - Член 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (заштита на малолетните лица од програми што би можеле да му наштетат на нивниот физички, психички или морален развој);
 - Член 50-а од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (заштита на личните податоци на малолетните лица)
 - Правилник за заштита на малолетните лица – пречистен текст (Бр. 01-4898/1 од 22.11.2024);
 - Членовите 53, 54, 55, 98, 99, 100 и 101 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (правила за емитување аудиовизуелни комерцијални комуникации);
 - Упатство за примена на одредбите за пласирање производи - пречистен текст (Бр. 01-2970/1 од 05.07.2024);
 - Правилник за спонзорство – пречистен текст (Бр. 01-4897/1 од 22.11.2024);
 - Правилник за нови рекламни техники („Службен весник на Република Македонија“ бр. 56/15);
 - Член 52 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (обврски при обезбедување квизови или други облици на наградно учествување);
 - Член 93 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (користење телефонски услуги со додадена вредност и телефонско гласање);
 - Правилник за програми со наградно учествување и за користење телефонски услуги со додадена вредност („Службен весник на Република Македонија“ бр. 185/14);
 - Член 94 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (емитување игри на среќа)

6. Претходно изречена мерка: /

7. Констатации од надзорот:

Со редовниот програмски надзор врз телевизискиот програмски сервис на ТРД 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, емитуван на 4 март 2025 година, на државно ниво, **констатирано е прекршување на членот 55 став 2, алинеи 2, 3 и 4 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Услови за пласирање производи“)** и на членовите 25 и 26 („Означување на пласирањето производи“) од Упатството за пласирање производи.

Според наведените законски одредби, **забрането е:**

- директно поттикнување или изнајмување стоки или услуги, особено преку нивно посебно промотивно препорачување;
- да се придава претерана важност (истакнување или упатување) на производот за кој станува збор;

а графички, пак:

- логото, пропишано за означување програма во која се пласирани производи, треба да се емитува:
 - пред почетокот;
 - на крајот од програмската целина;
 - по секоја пауза за реклами.

Според „Упатството за пласирање производи“, во сите горенаведени случаи, логото за означување програма со пласирани производи мора да се емитува со времетраење од најмалку 10 секунди.

Во изданието на специјализираната информативна емисија „Фактор здравје со Билјана Дебарлиева“, емитувано во програмскиот сервис од 4 март 2025 година, прекршоците се направени на следниов начин:

- изданието на емисијата за тема (испишана на телоп) ја имаше: *„Дебелината, ризик од низа болести како што се дијабетес, срцеви заболувања и одредени видови на рак“*, а беше реализирано како интервју со д-р Валентина Крстеска, раководителка на „Липо-диет центар“ од Скопје. Често и долготрајно, директно – и вербално и визуелно, низ емисијата беа посебно промотивно препорачувани евентуалните придобивки од методот на т.н. „неинвазивна липосукција“, како и од примената на Lipo- α и Lipo- β препаратите / суплементите / додатоците за (липосукциска) исхрана;

- во прилог кон горереченото, се издвојува следниов цитат (пренесен буквално, без лектура), со траење од 09:28:58 до 09:33:58:

- *Тоа е диететско-тераписки програм за намалување на вишок на килограми, за почеток, за 30 дена. Поделен е во две целини од по 15 дена, каде што во првите 15 дена, тоа се оние најбитни 15 дена, во програмата се земаат нашите производи Lipo- α*

и Lipo-β. Lipo-α е убав препарат којшто е во прав, тоа се протеини од сурутка од млеко, тука се витамини, B6, B12, цинк и еден многу убав додаток, тоа е конџак-глукоманан - тоа се растителни влакна, полисахариди, коишто само бубрат во допир со вода. Кога ќе се раствори тој напиток, кога ќе се испие, дава ситост, и може да држи 3 до 4 часа. Затоа во текот на денот се зема трипати, во тие напитки има убав вкус на салеп, може да се додаде цимет, може да се додаде стевеија. Заедно со тие напитки се земаат и капусли, аминокиселини. Тие капсули, составот од 4 избалансирани аминокиселини, есенцијални, тие се потребни на организмот, поготово за да го зачуваат мускулното ткиво, организмот во текот на слабеењето да не ја користи енергијата од мускулите, туку само да ги топи масните наслаги, да биди телото цврсто и кожата да не виси во текот на слабеењето. Тие капсули се пијат по две со секоја кесичка;

- Целото објаснување за липосукцискиот третман визуелно е илустрирано со промотивни слајдови - вид ТВ-флаери / комерцијални летоци и за суплементите (Lipo-α и Lipo-β) и за „Липо-диет центарот“. Промотивните слајдови се емитувани или на електронски билборд монтиран како дел од сценографијата во студиото, или прикажани паралелно, во крупен план, преку монтажна поделба на снимачкиот кадар / глетката на разговорот во ТВ-студиото. Промотивните слајдови се емитувани непрекинато додека трае разговорот, испишани се со директни рекламни пораки поврзани со здравјето на потенцијалните пациенти, а се однесуваат на: - прекумерна дебелина; - стрии; - проблеми со тироидната жлезда; - дијабет; и друго. Одредени промотивни слајдови, пак, прикажуваат и познати личности од јавниот живот, како корисници на препорачаната липо-исхрана;

- На крајот од разговорот / емисијата, водителката поставува и наведувачко прашање:

- (цитат - прашање) - „Во пресрет на Денот на жената, 8 март, имате и едно дополнително изненадување за оние коишто ќе сакаат. Нели велите – донесете ја одлуката сега и веднаш, а не чекајте следниот или по два или по три месеци?“

- (цитат - одговор) – „Во текот на оваа недела, до 8 март, заклучно со 8 март, секој којшто ќе го купи тој цел пакет на липосукциска исхрана, добива поклон вага за мерење на телесна тежина.“

- Логото за програма со пласирани производи беше поставено само 5 секунди пред почетокот на емисијата - од 09:15:12 до 09:15:17;

- Логото, како уредувачки потсетник (за публиката) што треба недвојбено да разграничи меѓу различните видови аудиовизуелна комерцијална комуникација и содржината на емисијата, не беше поставено ниту по паузите за двата рекламни блока (од 09:17:46 до 09:20:23; од 09:41:00 до 09:43:35 – во кои беа емитувани и рекламни спотови - и за „Липо-диет центарот“ од Скопје и за методот на „неинвазивна липосукција“ со примена на споменатите суплементи) ниту на крајот од емисијата.

Наслов на емисијата	Период на емитување	
	Почеток	Крај
„Фактор здравје со Билјана Дебарлиева“ – специјализирана информативна емисија;	09:15:17	09:55:15

8. Опис на прекршувањето:

Спротивно на членот 55 став 2, алинеи 2, 3 и 4 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на членовите 25 и 26 од Упатството за пласирање производи, на телевизискиот програмски сервис на ТРД 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, на 4 март 2025 година, во специјализираната информативна емисија „Фактор здравје со Билјана Дебарлиева“ не беа почитувани условите за пласирање производи во аудиовизуелните програми, како и правилата за означување на програмите што содржат пласирани производи.

9. Предлог мерка:

- Советот на Агенцијата да донесе решение за изрекување мерка јавна опомена на Трговското радиодифузно друштво ТРД 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, и согласно со точката 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка бр. 01-4139/1 од 07.11.2022 година, да му наложи во рок од 20 дена од денот на приемот на решението да го усогласи своето работење со одредбите од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и Упатството за пласирање производи; и

- Да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзорот (радиодифузерот) постапил по опомената (во целост, делумно или не постапил), по истекот на рокот определен во поединечниот акт (решение), донесен од страна на Советот на Агенцијата.

Сектор за програмски работи